

Elkjøp Stormarked Moss
Gartnerveien 9
1526 Moss

Saksbehandler:
Kjersti Aastorp Hirth

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Elkjøp Stormarked Moss Kontrollnummer: 2020. 121.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
David Ho

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:
Karoline Sivertsen

Fra Miljødirektoratet:
Britt Endre
Katarina Enevoldsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Elkjøp Stormarked Moss den 6. mars 2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Det ble avdekket 4 avvik og ingen anmerkninger under inspeksjonen. Fylkesmannen ser alvorlig på avvik 1, 2 og 4.

Avvik:

- Elkjøp Stormarked Moss overholder ikke informasjonsplikten for EE-avfall.
- Elkjøp Stormarked Moss har ikke iverksatt tilstrekkelige tiltak for hindre ulovlig uttak av EE-avfall.
- Elkjøp Stormarked Moss har ikke et tilbud om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data kan oppbevares i avlåst beholder eller ved tilsvarende sikker lagring.

- Elkjøp Stormarked Moss oppbevarer EE-avfall på uegnet sted med fare for forurensning og har mangelfull sortering av EE-avfall

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

7. mai 2020	Karoline Sivertsen	Kari Skogen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Elkjøp Norge AS hovedkontor
- Miljødirektoratet
- Moss kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: EL-KJØP STORMARKED	
Organisasjonsnr.: 978617093	Eies av: 978615392
Bransjenr. (NACE-kode): 47.540 - Butikkhandel med elektriske husholdningsapparater	

Kontrollert enhet

Navn: Elkjøp Stormarked Moss	Anleggsnr.: 3002.0186.01
Kommune: Moss	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Produktforhandler	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldene regelverk fastsatt i eller medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i en aksjon for EE-avfall som gjennomføres sammen med Miljødirektoratet.

Inspeksjonstema

- Mottak av EE-avfall
- Sortering og oppbevaring av EE-avfall
- Tiltak for å hindre ulovlig uttak av EE-avfall
- Levering av EE-avfall
- Sikker oppbevaring av EE-avfall med sensitive data
- Informasjonsplikt
- Internkontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Elkjøp Stormarked Moss plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Elkjøp Stormarked Moss innen **19. juni 2020** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller epost (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/ Kjersti Aastorp Hirth med kopi til Miljødirektoratet med e-post (post@miljodir.no) v/Britt Endre.

4. Varsel om tvangsmulkt

Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Fylkesmannen varslers herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt jf. forurensningsloven § 73 dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvik 1, 2 og 4 er rettet innen 19. juni 2020. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 3 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 20.000,- for avvik 1, kr 100.000,- for avvik 2 og kr 20.000,- for avvik 4.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Varsel om forhåndsfastsatt tvangsmulkt for overtredelse av informasjonsplikten

Forhandlere sin plikt til å informere om mottak av EE-avfall i tråd med kravene i avfallsforskriften § 1-6 trådte i kraft 1. juli 2006 og er siden blitt fulgt opp gjennom informasjon fra miljømyndighetene og gjennom en rekke tilsynsaksjoner. Resultater fra tilsynsaksjonene viser ikke tegn til bedring i etterlevelse av kravet hos forhandlere og vi vurderer det som nødvendig å knytte en forhåndsfastsatt tvangsmulkt til kravet.

Fylkesmannen i Oslo og Viken varslers herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt jamfør forurensningsloven § 73 for å sikre at Elkjøp Stormarked Moss etterlever bestemmelsene i avfallsforskriften § 1-6 om informasjonsplikt i fremtiden. Tvangsmulkten fastsettes på forhånd og påløper dersom det ved neste tilsyn avdekkes at dere mangler informasjon i deres butikklokaler og i informasjonsmateriell i butikk om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall og at det tas imot vederlagsfritt. Tvangsmulkten vil påløpe ved overtredelse av § 1-6 ved neste tilsyn.

Tvangsmulkten vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Varsel om forhåndsfastsatt tvangsmulkt for overtredelse av tiltaksplikten for å forhindre ulovlig uthenting (tyveri) av EE-avfall.

Ulovlig uttak av EE-avfall fra forhandler utgjør et betydelig miljøproblem ved at EE-avfall kommer på avveie og medfører forurensning ved å ikke bli håndtert i det lovlige systemet for behandling og gjenvinning av EE-avfall.

Forhandlere har en plikt jf. avfallsforskriften § 1-5 til å forhindre ulovlig uttak (tyveri) av EE-avfall. Miljømyndighetene har informert om kravet, blant ved bransjemøter og gjennomførte tilsynsaksjoner. Det er derfor svært alvorlig at Elkjøp Stormarked Moss oppbevarer EE-avfall usikret og lett tilgjengelig for uvedkommende. For å sikre at virksomheten vil komme i samsvar med kravet, vurderer vi det som nødvendig å knytte en forhåndsfastsatt tvangsmulkt til kravet.

Fylkesmannen varslers herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt jmfør forurensningsloven § 73 for å sikre at virksomheten etterlever bestemmelsene i avfallsforskriften § 1-5 om tiltak for å forhindre ulovlig uttak (tyveri) av EE-avfall. Tvangsmulkten fastsettes på forhånd og påløper dersom det ved neste tilsyn avdekkes at dere oppbevarer EE-avfall usikret og/eller uten oppsyn. Tvangsmulkten vil påløpe ved overtredelse av tiltaksplikten i § 1-5 ved neste tilsyn.

Tvangsmulkten vil være et engangsbeløp på kr 100 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 3. mars 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Elkjøp Stormarked Moss bli ilagt et gebyr på kr 6.700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 5 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Elkjøp Stormarked Moss overholder ikke informasjonsplikten for EE-avfall.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 1-6 Plikt til å informere.

Kommentarer:

Forhandler skal informere om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall og at det tas imot vederlagsfritt. Det skal informeres gjennom oppslag i alle butikklokaler, fremvisnings- og utstillingslokaler, på midlertidige utsalgssteder og i alt salgs- og informasjonsmateriell som publiseres i tilknytning til salgsvirksomheten, både i elektroniske og papirbaserte medier, herunder nettsalg. Teksten skal være iøynefallende, lett lesbar og skille seg ut fra øvrig informasjon.

Det var ingen oppslag i butikken som opplyser at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall eller at det tas imot vederlagsfritt.

Det ble fremlagt grønne folder om ulike tema som på baksiden inneholdt informasjon om "levering av nye produkter hjem for deg, og sørger for retur og resirkulering av dine gamle". Det mangler opplysninger i informasjonsmateriell som sier at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall og kan tas imot vederlagsfritt.

Elkjøp Stormarked Moss var i prosess med å sette opp to nye store plakater på veggen utenfor på baksiden av butikken ved EE-mottaket. Vi påpeker at informasjonen skal være godt synlig i butikklokalene.

Fylkesmannen ser alvorlig på at virksomheten ikke informerer kundene. Hensikten med informasjonsplikten er å opplyse forbrukere om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med husholdningsavfall og at de kan levere det gratis der det selges EE-produkter. Uten denne informasjonen kan EE-avfall bli kastet i husholdningsavfallet eller andre steder hvor det ikke blir håndtert forsvarlig, noe som kan medføre spredning av helse- og miljøfarlige stoffer.

Avvik 2

Elkjøp Stormarked Moss har ikke iverksatt tilstrekkelige tiltak for hindre ulovlig uttak av EE-avfall.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 1-5 Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring av EE-avfall.

Kommentarer:

Avfallsforskriften § 1-5 krever at forhandler skal iverksette tiltak for å forhindre ulovlig uttak av EE-avfall.

Elkjøp Stormarked Moss opplyser at de tar imot små elektrisk og hvitevarer i bur utendørs. Ved stengetid settes burene og hvitevarer bak et avlåst høyt metallgjerde med port på to sider på siden av bygget. De har en kontainer som de fyller først med hvitevarer og så bur. På grunn av lite mangel på personell har ikke alltid EE-avfallet blitt låst inn ved stengetid, slik at EE-avfall blir stående ute usikret og med tilgang for uvedkommende. Mottaket er rett ved veien med lett tilgang for uvedkommende, og virksomheten opplyser at det er en del uvedkommende ved mottaket, biler og at det er noen gjengangere.

De har kameraovervåking, og etablert et system for å varsle om uvedkommende og gi de beskjed om at det ikke er lov med uttak av EE-avfall. Foreløpig har de ikke gjennomført ytterligere tiltak, men vurderer en bedre sperre mot vei.

Fylkesmannen ser alvorlig på at virksomheten har utfordringer med ulovlig uttak av EE-avfall (tyveri) og ikke har iverksatt tilstrekkelige tiltak for å forhindre dette.

Avvik 3

Elkjøp Stormarked Moss har ikke et tilbud om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data kan oppbevares i avlåst beholder eller ved tilsvarende sikker lagring.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 1-5 Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring av EE-avfall.

Kommentarer:

Forhandler skal ha et tilbud om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data kan oppbevares i stasjonær avlåst beholder eller ved tilsvarende sikker lagring.

Elkjøp Stormarked Moss opplyser at de tar imot EE-avfall med sensitive data, og at PC teknikere ødelegger produktene med en liten slegge. For PC tar de ut harddisken og ødelegger den. Deretter går de ødelagte produktene ut til EE-buret med små elektrisk. Virksomheten har ingen sikker lagring og viderelevering av EE-avfall med sensitiv informasjon slik at disse produktene, som har høy gjenbruksverdi, kan ombrukes etter sikker håndtering av sensitive data.

Elkjøp Stormarked Moss mangler et tilbud om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data kan oppbevares i avlåst beholder eller ved tilsvarende sikker lagring.

Avvik 4

Elkjøp Stormarked Moss oppbevarer EE-avfall på uegnet sted med fare for forurensning og har mangelfull sortering av EE-avfall.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 1-5 Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring av EE-avfall.

Kommentarer:

Forhandler skal sørge for at EE-avfall som er mottatt sorteres fra øvrig avfall og oppbevares på egnet sted. Oppbevaringen skal ikke virke skjemmende eller innebære fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Under inspeksjonen ble det observert store mengder usortert avfall, både elektronisk og ordinært, lagret i kasser og uten tette dekker og tak. Avfallet har stått ute over lengre tid, og kan medføre fare for forurensning til ytre miljø, virker skjemmende og er tilgjengelig for uvedkommende ved at plasseringen av avfallet er slik at gående kan komme til ved å gå over et jordstykke som skiller avfallet fra en gangvei. Se bildene under.

Slik oppbevaring av avfallet vil også redusere muligheten til forberedelse til ombruk.

8. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

9. Andre forhold

Fylkesmannen oppfordrer virksomheten om å registrere konkrete hendelser om ulovlig uttak av EE-avfall (tyveri) i Miljødirektoratet sitt tipssystem:

<https://www.miljodirektoratet.no/om-oss/tips-og-varslar/>

Vi oppfordre også at forhandlere anmelder ulovlig uttak av EE-avfall, slik at problemet blir synliggjort hos politimyndighetene, noe som kan bidra til å løfte prioritert på sikt.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Informasjonsplikten på nettside, brosjyre og i butikk

Befaring på følgende steder:

- Lagerplasser for EE avfall

11. Informasjon til virksomheten

Informasjonsark utdelt:

- Gebyr ved kontroll (M297/2015)
- Når EE-produkter blir avfall (M116/2014)